สรุปหัวข้อข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญ นสพ.ประจำวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง	**หนังสือพิมพ์**
๑. วิกฤติแล้งทั่วไทยกว่า ๗.๕ หมื่นไร่ มหันตภัยซ้ำซากของเกษตรกร	**คม ชัด ลึก**
๒. เกาะข่าวเกษตร	เดลินิวส์
๓. สหกรณ์ดูงานยางพารา	เดลินิวส์
๔. 'บิ๊กฉัตรชัย' ชูแผนปั้นออร์แกนิกไทยเร่งให้ความรู้ – ลดนำเข้ายาฆ่าแมลง	ประชาชาติธุรกิจ
๕. เปิดใจ 'จุมพล สงวนสิน' กับภาระหลักถอดใบเหลืองอียู ภายใต้แรงกดดันระเบิดเวลา	มติชน
๖. 'จุมพล' การันตี วิกฤตไอยูยู..เอาอยู่แน่	โพสต์ทูเดย์
๗. 'นาอินทรีย์' ทางเลือกเพื่อความอยู่รอดของชาวนา	เนชั่นสุดสัปดาห์
๘. กรมพัฒนาที่ดิน แนะวิธีการจัดการดินเปรี้ยวจัด (๑)	แนวหน้า
๙. ๔ งานวิจัยเพื่อการเกษตร	ประชาชาติธุรกิจ
๑๐. สกลฯร้อนพุ่งวันนมให้ผลผลิตน้อย	มติชน

****

หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘ หน้า ๑๐

วิกฤติแล้งทั่วไทยกว่า 7.5 หมื่นไร่ มหันตภัยซ้ำซากของเกษตรกร

จากภาวะฝนทิ้งช่วงในช่วงฤดูฝนตลอดจนถึงปลายปีที่แล้ว ส่งผลให้ปีนี้สถานการณ์ภัยแล้งคุกคามพื้นที่การเกษตรเร็วกว่าปกติ เนื่องจากระดับน้ำในอ่างเก็บน้ำตามเขื่อนขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศเหลือ 42,171 ล้านลูกบาศก์เมตร จากความจุน้ำในอ่างเก็บต่างๆ ทั้งหมด 70,326 ล้าน ลบ.ม. แต่ปริมาณน้ำที่ใช้ได้จริงเหลือเพียง 18,668 ล้าน ลบ.ม.เท่านั้น ทำให้พื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหายจำนวนมาก

ตามที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ได้ติดตามและประเมินผลกระทบจากสถานการณ์ภัยแล้งในจังหวัดลุ่มน้ำเจ้าพระยาในพื้นที่ จ.นครสวรรค์ ชัยนาท ลพบุรี มาตั้งแต่เดือนตุลาคม 2557-มีนาคม 2558 **นายเลอศักดิ์ รื้วตระกูลไพบูลย์** เลขาธิการ สศก. ยืนยันว่า มีพื้นที่ประสบภัยรวม 75,706 ไร่ มูลค่าความเสียหายโดยเฉพาะสินค้าข้าว 212.60 ล้านบาท จากพื้นที่เสียหาย 36,930.25 ไร่ คิดเป็นปริมาณผลผลิตเสียหาย 25,195.89 ตัน

"ที่จริงประเทศไทยได้รับผลกระทบจากภาวะภัยแล้งเป็นประจำทุกปี โดยพื้นที่ที่ได้รับความเสียหายเฉลี่ยปีละ 2.74 ล้านไร่ มูลค่าความเสียหายปีละประมาณ 727.04 ล้านบาท สำหรับสถานการณ์ภัยแล้งมาเร็วมาก ทางกระทรวงเกษตรฯ จึงมีนโยบายประกาศงดก่อส่งน้ำเพื่อการเพาะปลูกข้าวนาปรังในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำแม่กลอง รวม 26 จังหวัด ทำให้เกษตรกรลดเนื้อที่เพาะปลูกลง ปล่อยให้พื้นที่ว่าง บางรายปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อย เช่น พืชตระกูลถั่ว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าวโพดหวาน ส่งผลให้พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งน่าจะมีแนวโน้มลดลงจากปีที่ผ่านมา" นายเลอศักดิ์ กล่าว

ในส่วนของไม้ผล อย่างลำไยและลิ้นจี่ เลขาธิการ สศก.ยอมรับว่า ผลผลิตโดยรวมลดลง เนื่องจากสภาพภูมิอากาศไม่เอื้ออำนวย อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยจะสูงกว่าค่าปกติและสูงกว่าปีที่แล้ว ทำให้ออกดอกติดผลลดลง เช่นเดียวกับกาแฟ พันธุ์โรบัสตาในแหล่งผลิตภาคใต้ผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากปัญหาฝนทิ้งช่วง อากาศร้อน แห้งแล้งในช่วงกาแฟออกดอก ส่งผลให้กาแฟติดดอกออกผลไม่ดี ขณะที่ด้านประมง ปริมาณการผลิตปลานิลและปลาดุกคาดว่าจะลดลง เนื่องจากปริมาณน้ำไม่เพียงพอเป็นผลกระทบจากภาวะภัยแล้ง

ขณะที่ข้อมูลจากศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรฯ และการคำนวณของศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร สศก. พบว่า สถานการณ์ภัยแล้งปีนี้จะส่งผลต่อเศรษฐกิจการเกษตร ในประเทศภาค

ปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา

เลอศักดิ์ รื้วตระกูลไพบูลย์

เกษตร ปี 2558 ด้านพืช ได้แก่ ข้าว จำนวน 986.48 ล้านบาท พืชไร่ จำนวน 66.35 ล้านบาท และพืชสวน 0.01 ล้านบาท รวมมูลค่าผลกระทบที่มีต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร 1,052.84 ล้านบาท โดยคิดเป็นร้อยละ 0.2431 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรทั้งหมด

"สศก.ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ ให้ดำเนินการศึกษาข้อกฎหมายที่จะดึงโครงการชลประทานขนาดเล็ก ที่เป็นภารกิจถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กว่า 6,000 โครงการ ซึ่งหลายแห่งยังขาดการนำมาใช้ประโยชน์ จะนำกลับมาเป็นโครงการของกระทรวงเกษตรฯ เพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน เพื่อใช้สนับสนุนเพื่อการเกษตรและเพื่อการอุปโภคบริโภคด้วย ช่วยบรรเทาความเดือดร้อนได้" เลขาธิการ สศก.กล่าว

อย่างไรก็ตาม ล่าสุดเมื่อปลายสัปดาห์ที่ผ่านมา **นายปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้สรุปถึงการแก้ปัญหาภัยแล้งว่า ได้ดำเนินการตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2557-เมษายน 2558 คือได้จ้างแรงงานเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนจากปัญหาภัยแล้งแล้ว 38,694 ราย ในจำนวนนี้เป็นผู้ที่อยู่ในลุ่มน้ำเจ้าพระยา 36,662 ราย และลุ่มน้ำแม่กลอง 7,032 ราย จากเป้าหมาย 44,388 ราย

ส่วนมาตรการเสริม ได้จัดฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร 9 หลักสูตร จำนวน 18,021 ราย หรือ 102.22% ของเป้าหมาย 17,804 ราย, สนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่ว/พันธุ์พืชปุ๋ยสดในพื้นที่ 20 จังหวัดเป้าหมาย 3 แสนไร่ และได้แจกจ่ายเมล็ดพันธุ์ให้เกษตรกรครบ 20 จังหวัดเพาะปลูกแล้ว รวมพื้นที่ 142,803 ไร่

การส่งเสริมอาชีพด้านปศุสัตว์ มีเป้าหมายรวม 13,389 ราย ดำเนินการอบรมเกษตรกรแล้ว จำนวน 11,793 ราย หรือ 88.07% เกษตรกรได้ปรับปรุงโรงเรือนแล้ว จำนวน 3,688 ราย คิดเป็น 27.54% มอบปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรแล้ว จำนวน 2,796 ราย หรือ 20.88%

อย่างไรก็ตาม ปัญหาภัยแล้งสำหรับประเทศไทยเกิดขึ้นซ้ำซากปีแล้วปีเล่า แต่การแก้ปัญหาส่วนใหญ่จะแก้เพียงปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น ส่วนปัญหาระยะยาวเกษตรกรคงต้องร้องเพลง "รอ" ต่อไป

หนังสือพิมพ์ เดลินิวส์ วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘ หน้า ๒๒

เกาะข่าวเกษตรประจำฉบับวันจันทร์ที่ 27 เมษายน พ.ศ.2558....○ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เป็นประธานในการมอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ภายใต้โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายของรัฐบาล โดยมี นายโอภาส กลั่นบุศย์ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ให้การต้อนรับและกล่าวรายงานการดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในรูปแบบสหกรณ์ รวมทั้งการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนโดยวิธีการสหกรณ์ ณ โรงเรียนบ้านห้วยทราย ตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อต้นเดือนเมษายน 2558 ที่ผ่านมา....○ นายปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายจุมพล สงวนสิน อธิบดีกรมประมง ผู้บริหารระดับสูงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้บริหารกรมประมง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กองทัพเรือ กรมเจ้าท่า กรมสวัสดิการแรงงาน กองบังคับการตำรวจน้ำและองค์การสะพานปลา เดินทางไปยังท่าเทียบเรือองค์การสะพานปลา จังหวัดภูเก็ต เพื่อรับฟังบรรยายสรุปขั้นตอน และผลการแก้ไขปัญหาประมง ณ ห้องประชุมสะพานปลา จากนั้น คณะฯ ได้ติดตามการปฏิบัติงานการตรวจเรือประมงเข้า-ออกท่า ที่ท่าเทียบเรือ อสป.จ.ภูเก็ต และตรวจเยี่ยมการปฏิบัติงานของศูนย์แจ้งเข้า-ออกเรือ ณ บริเวณท่าเทียบเรืออีกด้วย....○ นายคมวัสัน จำรูญพงษ์ รองเลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เป็นประธานเปิดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการคณะผู้ตรวจรับรองร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q ในระดับภูมิภาค ณ โรงแรมพลูแมน ขอนแก่น ราชา ออร์คิด จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันก่อน....○

"ทิด ทางไทย"

หนังสือพิมพ์ ฐานเศรษฐกิจ วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘ หน้า ๖

สหกรณ์ดูงานยางพารา

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง โดยกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ จัดประชุมโครงการประชุมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิต การรวบรวม การจำหน่าย และการเชื่อมโยงเครือข่ายยางพาราจังหวัดระนอง ขึ้นในระหว่างวันที่ 7-8 เมษายน 2558 ที่ผ่านมา ณ ก้องวัลเลย์ อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง และศึกษาดูงานชุมนุมสหกรณ์อุตสาหกรรมยางพาราภาคใต้ จำกัด และตลาดกลางยางพารา สุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โดยการประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการผลิตยางพาราที่มีคุณภาพ ส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและจำหน่ายยางพาราของสถาบันเกษตรกร และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การผลิตและจำหน่ายยางพาราที่มีคุณภาพ มีผู้เข้าร่วมประชุมจากสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. ระนอง จำกัด สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านบางแก้ว จำกัด สหกรณ์กองทุนสวนยางคอคอดกระ จำกัด สหกรณ์การเกษตรกระบุรี จำกัด และสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบุรี จำกัด

โดยมีนายเจริญ ทองหลอม สหกรณ์จังหวัดระนอง เป็นวิทยากรบรรยายเรื่องแนวทางการสร้างเครือข่ายยางพาราในจังหวัดระนอง และนายจิรศักดิ์ บริบูรณ์ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการจัดการสหกรณ์ บรรยายเรื่องการผลิต การตลาดยางพารา.

หนังสือพิมพ์ ประชาชาติธุรกิจ วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘ หน้า ๖

'บิ๊กฉัตรชัย'ชูแผนปั้นออร์แกนิกไทยเร่งให้ความรู้-ลดนำเข้ายาฆ่าแมลง

พล.อ.ฉัตรชัย สาริกัลยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (พณ.) เปิดเผยว่า กระทรวงพาณิชย์ได้จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์หรือออร์แกนิก มีแผนส่งเสริมด้านการตลาดเชิงรุกทั้งในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อผลักดันให้ไทยเป็นผู้นำด้านการค้าสินค้าเกษตรอินทรีย์ในภูมิภาคอาเซียน เนื่องจากมีแนวโน้มการเติบโตเพิ่มขึ้นทุกปี จากความต้องการของผู้บริโภคที่คำนึงถึงสุขภาพและความต้องการสินค้าปลอดสารเคมีทั้งในภูมิภาคอาเซียนและทั่วโลก

พล.อ.ฉัตรชัยกล่าวต่อว่า ประเทศไทยมีศักยภาพทั้งการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ทั้งข้าว ผัก และผลไม้ วัตถุดิบแปรรูปเป็นอาหาร รวมทั้งสินค้าอุปโภคบริโภคออร์แกนิก เช่น สำลี ผ้า ผลิตภัณฑ์สปา ทำให้ไทยมีโอกาสเป็นศูนย์กลางในภูมิภาคนี้ ตลอดจนมีศักยภาพในธุรกิจด้านการบริการเกี่ยวเนื่องกับเกษตรอินทรีย์ ไม่ว่าจะเป็นร้านอาหาร ร้านสปา หรือโรงแรม

"ในขณะนี้ยังจำเป็นต้องเร่งให้ความรู้กับกลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่เป็นผู้ประกอบการขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก รวมถึงกลุ่มสถาบันเกษตรกรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตให้ได้มาตรฐานเทียบเคียงระดับสากล แม้ว่าส่วนหนึ่งจะได้รับการตรวจสอบรับรองตามมาตรฐานโดยสหพันธ์เกษตรอินทรีย์นานาชาติ (IFOAM) ก็ตาม"

พล.อ.ฉัตรชัยกล่าวว่า สำหรับเกษตรอินทรีย์ถือเป็นวาระแห่งชาติ กระทรวงพาณิชย์มียุทธศาสตร์การพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2557-2559 ด้วยวิสัยทัศน์คือ ผลักดันให้ไทยเป็นผู้นำทางการค้า และการบริโภคสินค้าอินทรีย์ในภูมิภาคอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2563

ทั้งวางแผนการตลาดเชิงรุก ตลอดจนการจัดกิจกรรมกระตุ้นการอุปโภคบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทยเพื่อให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น เชื่อว่าจะทำให้มูลค่าของสินค้าออร์แกนิกไทยเติบโตถึงร้อยละ 10 ของปี ขณะเดียวกันยังช่วยลดการนำเข้ายาปราบศัตรูพืชและปุ๋ยเคมีที่ปัจจุบันประเทศไทยนำเข้าสิ่งเหล่านี้สูงเป็นอันดับ 5 ของโลก คิดเป็นปีละ 19,000 ล้านบาท และ 70,000 ล้านบาทตามลำดับ

หนังสือพิมพ์ มติชน วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘ หน้า 8

เปิดใจ 'จุมพล สงวนสิน' กับภาระหลักถอดใบเหลืองอียู ภายใต้แรงกดดันระเบิดเวลา

หมายเหตุ : *นายจุมพล สงวนสิน อธิบดีกรมประมง ให้สัมภาษณ์พิเศษ "มติชน" ถึงประเด็นการแก้ไขปัญหาการประมงไทย หลังจากสหภาพยุโรป (อียู) แจกใบเหลืองอย่างเป็นทางการ ตามกฎการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และขาดการควบคุม (ไอยูยู) โดยให้เวลา 6 เดือนปรับปรุงให้เรียบร้อย ก่อนจะตัดสินรอบใหม่ว่าจะต่อให้อีก 6 เดือน หรือแจกใบแดงตัดสิทธิสินค้าอาหารทะเลไทยเข้าไปขายในตลาดอียู*

◉การโดนใบเหลืองมีผลกระทบใดกับไทยบ้าง

ขณะนี้เป็นเพียงแค่การเตือน ยังสามารถส่งออกสินค้าทะเลไปอียูได้ตามปกติ จึงยังไม่ส่งผลกระทบต่อการส่งออก ส่วนบางคนอาจจะตั้งข้อสังเกตว่าจะส่งผลกระทบด้านภาพลักษณ์สินค้าไทยหรือไม่ ส่วนตัวคิดว่าอยู่ที่ประเทศเราเองมากกว่า หากแสดงให้ประเทศคู่ค้าเห็นว่า เรามีการใช้มาตรการปรับปรุงการประมงให้เข้มข้นขึ้น ก็จะสร้างความมั่นใจให้กับประเทศคู่ค้าว่าไทยจะไม่โดนใบแดงในอีก 6 เดือนข้างหน้า

◉อียูแนะให้ปรับปรุงอะไรบ้าง

จากการมาสำรวจล่าสุดของอียู ได้ให้คำแนะนำการแก้ไขการประมงในไทย 3 ข้อ คือ 1.การแก้ไข พ.ร.บ.ประมง พ.ศ.2490 ที่ใช้บังคับอยู่ อียูมองว่าเก่ามากและไม่มีความเป็นสากล เช่น ไม่มีบทลงโทษเรือประมงที่ทำผิดกฎหมาย ทำลายน่านน้ำทรัพยากรธรรมชาติ ควรต้องปรับปรุงให้มีอำนาจในการลงโทษ อย่างไรก็ตาม ได้ปรับปรุง พ.ร.บ.ประมงใหม่เป็น พ.ร.บ.ประมง พ.ศ.2558 ที่ผ่านความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) แล้ว เหลือเพียงรอประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีผลบังคับใช้ใน 60 วันถัดจากนั้น

2.การตรวจสอบข้อมูลย้อนหลัง โดยอียูต้องการให้ไทยมีระบบควบคุมเฝ้าระวังเรือประมงทั้งที่อยู่ในน่านน้ำไทย และที่ออกไปทำประมงนอกน่านน้ำอื่นๆ โดยอียูเน้นว่าต้องติดเครื่องติดตามตำแหน่งเรือ ที่เรียกสั้นๆ ว่า "วีเอ็มเอส" สามารถตรวจสอบได้ว่าเรือประมงลำใดไปทำประมงในน่านน้ำที่หวงห้าม หรืออนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ ต้องจดทะเบียนเรือเพื่อยืนยันความเป็นเจ้าของเรือ ต้องทำสมุดบันทึกการทำประมง เช่น รายละเอียดลูกเรือกัปตัน ตำแหน่งเรือที่ไปทำประมง ชนิดปลาและจำนวนปลาที่จับมาได้ เพื่อสามารถตรวจสอบกับต่างประเทศได้ว่าเรือลำนั้นมีการทำประมงที่ถูกกฎหมายจริง รวมทั้งการเพิ่มศูนย์การแจ้งเรือเข้าออกท่าอีก 28 จุด เพื่ออำนวยความสะดวกและตรวจสอบเรือประมงได้ครอบคลุมได้มากขึ้น

3.การจัดทำแผนระดับชาติเพื่อป้องกันแก้ปัญหาไอยูยู (NPOA-IUU) ซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์ไทยที่อียูต้องการเห็น เช่น พันธกิจ ภารกิจ หน้าที่ของรัฐบาลเพื่อแก้ปัญหาประมงเป็นการตีกรอบขึ้นให้มีความเป็นสากล จากที่ไทยเคยเสนอแผนให้อียูแล้วแต่ถูกตีกลับโดยมองว่าแผนที่เขียนไว้กว้างเกินและไม่ชัดเจน จึงต้องร่างแผนใหม่ คาดว่าจะเสนอคณะรัฐมนตรี (ครม.) เห็นชอบในอีก 2 สัปดาห์

◉ตอนนี้มาตรการหลักที่รัฐบาลกำลังดำเนินการแก้ไขมีอะไรบ้าง

ได้ประชุมหารือกับคณะกรรมการไอยูยูมี พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ในฐานะประธาน ต่างเห็นตรงกันในสิ่งที่ต้องทำ คือออกพระราชกำหนด (พ.ร.ก.) เพื่อเติมเต็ม พ.ร.บ.ประมง พ.ศ.2490 เติมสิ่งที่ยังไม่มีในบทบัญญัติ เช่น บทลงโทษเรือประมงที่ทำผิดนอกน่านน้ำต่างประเทศ หรือสากลแล้วหนีกลับไทย จากเดิมในกฎหมายไม่มีบทลงโทษ รวมถึงการออกกฎหมายลูกบังคับให้เรือประมงทุกลำจะต้องติดวีเอ็มเอส ซึ่ง พ.ร.ก.ดังกล่าวได้ร่างไว้พร้อมแล้วเหลือเพียงรอให้ พ.ร.บ.ประมง พ.ศ.2558 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ก็จะเสนอร่าง พ.ร.ก.ให้ ครม. อนุมัติ มีผลบังคับใช้ทันที

"ตลอด 6 เดือนที่ผ่านมา ในรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้ขับเคลื่อนหลายมาตรการเพื่อป้องกันการถูกใบเหลืองมาตลอด เช่น การจดทะเบียนเรือให้เรือทุกลำต้องขึ้นทะเบียนเข้าระบบข้อมูลให้ถูกต้อง ปัจจุบันจดทะเบียนเรือไปกว่า 50,000 กว่าลำแล้ว เหลือเพียงการตรวจสอบตัวเลขอีกครั้งเพื่อความมั่นใจ 2.การติดตั้งวีเอ็มเอสเรือขนาด 30-60 ตันกรอส และเรือขนาด 60 ตันกรอสขึ้นไป คืบหน้าแล้วกว่า 60% คาดว่าในเดือนพฤษภาคมนี้ที่ฝ่ายอียูจะมาสำรวจการปรับปรุงการประมงไทย การติดตั้งวีเอ็มเอสให้เรือประมงจะเรียบร้อยทุกลำ"

◉ทำไมถึงไม่ใช้ มาตรา 44 ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับชั่วคราว พ.ศ.2557 ในการแก้ปัญหาเลยทั้งที่รัฐบาลสามารถทำได้

ตอนแรกกระทรวงเกษตรฯพิจารณาสองทางเลือกเพื่อแก้ปัญหาการประมงอย่างรวดเร็ว คือ พ.ร.ก. และการขออำนาจ มาตรา 44 แต่หลังจากหารือกับหลายฝ่าย มองว่ามาตรา 44 ยังไม่จำเป็น ยังมีเวลาเหลือพอแก้ไข และกรมประมงร่วมกับกรมเจ้าท่า กระทรวงแรงงาน กรมศุลกากร ตำรวจ ทหารเรือได้แก้ปัญหามาเป็นระยะอยู่แล้ว น่าจะแก้ไขได้ทันใน 6 เดือน อีกทั้งเห็นว่าการแก้ไขโดยใช้ขั้นตอนปกติจะทำให้สถานการณ์ต่างๆ เป็นปกติมากกว่า แต่ถ้าไม่ทัน คงขึ้นกับฝ่ายนโยบายอาจจะปรับมาใช้มาตรา 44 ก็ได้

◉พ.ร.บ.ประมง พ.ศ.2558 มีความพร้อมเพียงใด

มีความพร้อมในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะความเป็นสากล จะขาดเพียงรายละเอียดบางข้อตามที่อียูต้องการ เช่น บทบัญญัติเรือที่ออกทำประมงนอกน่านน้ำไทย และทำผิดกฎหมายเราไม่ได้บัญญัติไว้ เนื่องจากเดิมคิดว่าเป็นหน้าที่ของประเทศนั้นๆ ที่ต้องกำกับดูแลเรือประมงไทย เนื่องจากอยู่ในอาณาเขตตัวเอง จึงต้องแก้ไขเรื่องนี้ก่อน

◉เดือนพฤษภาคมที่อียูจะเข้ามาตรวจอีกครั้ง รัฐบาลต้องแสดงความพร้อมในด้านใดบ้าง

สิ่งที่อียูอยากให้ปรับปรุงเพื่อถอดใบเหลือง

- แก้ไข พ.ร.บ.ประมง พ.ศ.2490 ให้มีบทลงโทษเรือประมงที่ทำผิดกฎหมาย ทำลายน่านน้ำทรัพยากรธรรมชาติ

- ติดตั้งเครื่องติดตามตำแหน่งเรือ 'วีเอ็มเอส' ให้สามารถตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังได้

- การจัดทำแผนระดับชาติเพื่อป้องกัน แก้ปัญหาไอยูยู (NPOA-IUU) ไทยเคยทำเสนอแล้วแต่ถูกตีกลับให้แก้ไขใหม่ เพราะกว้างเกินและไม่ชัดเจน

จุมพล สงวนสิน
อธิบดีกรมประมง

กราฟิกมติชนรายวัน|Matichon Daily Graphic

ความคืบหน้าในการติดตั้ง วีเอ็มเอส น่าจะเสร็จทันภายใน 2-3 เดือน เรื่องการปรับปรุงกฎหมาย และแผนระดับชาติ โดยจะขอคำแนะนำเพิ่มเติมจากอียูเพื่อให้ปรับปรุงทันเดือนตุลาคมนี้ซึ่งจะพิจารณาผลประเทศไทยอีกครั้ง

◉ตั้งแต่ไทยโดนใบเหลือง ได้หารือกับภาคเอกชนและชาวประมงบ้างหรือไม่

ได้ทำหนังสือแจ้งให้เอกชนทราบรัฐบาลกำลังแก้ไขในจุดนี้อยู่ พร้อมย้ำว่า การส่งออกสินค้าอาหารทะเลยังทำได้ตามปกติ ขณะที่ทูตกระทรวงเกษตรฯ ประจำต่างประเทศก็ต้องทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์และประสานกับอียู ส่วนชาวประมง เราได้หารือกับสมาคมประมงต่างๆ แล้ว และขอให้ช่วยกันร่วมมือ ทำตามระเบียบข้อบังคับ

◉การโดนใบเหลืองไอยูยู จะส่งผลต่อรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ของสหรัฐอเมริกา ที่จัดลำดับไทยให้อยู่ระดับต่ำสุด หรือที่เรียกว่า "เทียร์ 3" ด้วยหรือไม่

ต้องแยกประเด็นกัน กฎไอยูยูเน้นด้านการประมง เช่น เครื่องมือการประมง การทำประมงในและนอกน่านน้ำ การตรวจสอบย้อนกลับเรือประมง แต่รายงานค้ามนุษย์ของสหรัฐเป็นเรื่องการค้ามนุษย์ที่มีหลายๆ อาชีพ ไม่ใช่เฉพาะประมง ต้องอย่ามาโยงกัน

◉พล.อ.ประวิตรกำชับการแก้ปัญหาโดยเป็นพิเศษ

พล.อ.ประวิตรขอให้กรมประมงเร่งแก้ไขกฎหมาย โดยเฉพาะการออกกฎหมายลูกรวมทั้งการติดตั้งวีเอ็มเอสให้เสร็จภายใน 60 วัน ได้ตั้งทีมเฉพาะกิจ ประกอบด้วยหลายหน่วยงาน เช่น กรมเจ้าท่า ในฐานะหัวหน้าทีม ทหารเรือ ตำรวจเรือ กรมศุลกากร กรมประมง เพื่อตั้งจุดและตรวจสอบเรือประมงตามท่าเรือเข้า-ออกต่างๆ

◉อีก 6 เดือนข้างหน้าก่อนอียูจะประกาศผล มีการประเมินสถานการณ์ว่าจะเกิดอะไรได้บ้างเพื่อรับมือ

ได้จำลองสถานการณ์ แบ่งเป็น 3 กรณี คือ 1.ไทยดำเนินการป้องกันจนมีผลสำเร็จเป็นรูปธรรม อียูจะให้ใบเขียว ประกาศยกเลิกใบเหลือง 2.ถ้าอียูเข้ามาตรวจและพบว่าไทยมีความพยายามในการแก้ไขปัญหา แต่ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ อาจขยายเวลาให้ปรับปรุงต่อในอีก 6 เดือน และ 3.ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหา รวมทั้งไม่แสดงท่าทีในการตั้งใจจะแก้ไข อียูคงประกาศให้ใบแดง ซึ่งหมายถึงประเทศไทยจะไม่สามารถส่งออกสินค้าประมงที่ใช้วัตถุดิบจากการจับจากทะเลไปยังสหภาพยุโรป

◉จากมาตรการแก้ไขปัญหาทั้งหมดที่ชับเคลื่อนคิดว่าเพียงพอหรือไม่

เพียงพอ ประเทศฟิลิปปินส์และเกาหลีใต้เคยโดนใบเหลืองในกรณีเดียวกับเรา ติดใบเหลืองนานถึง 1 ปีกว่า ก่อนอียูจะถอดออก สิ่งที่ทำให้ถอดใบเหลืองได้นั้น เนื่องจากมีการปรับแก้กฎหมายเก่าเหมือนเรา เกาหลีใต้ต้องปรับแก้ถึง 2 ครั้งจึงผ่าน ส่วนเราได้เตรียม พ.ร.บ.ประมงไว้แล้ว ได้พูดคุยกับเจ้าหน้าที่อียูมาตลอด ดังนั้นในอีก 6 เดือน ไทยน่าจะได้ใบเขียวแน่นอน

"แต่ก็ต้องขึ้นกับพี่น้องชาวประมง อย่างไรก็ตามก็ต้องขอความร่วมมือกัน โดยเฉพาะพี่น้องชาวประมงและเจ้าหน้าที่ข้าราชการ เพราะหากมีกฎหมายแล้ว แต่ไม่ได้บังคับใช้กฎหมายอย่างเต็มที่ก็จะไม่มีประโยชน์"

ทีมข่าวเศรษฐกิจ

หนังสือพิมพ์ โพสต์ทูเดย์ วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘ หน้า B๑๒

'จุมพล' การันตี วิกฤตไอยูยู...เอาอยู่แน่

B12

สัมภาษณ์พิเศษ

■ สิทธิณี ห่วงนาค

ปัญหาที่สหภาพยุโรป (อียู) ให้ใบเหลืองกับประเทศไทย เพราะเห็นว่าประเทศไทยดำเนินการยังไม่เพียงพอในการป้องกัน ขจัด และยับยั้ง การทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU Fishing) เป็นสิ่งที่อียูสะท้อนออกมาเสียงดังๆ ให้โลกรู้ว่าไทยมีปัญหาด้านมาตรฐานการทำประมงจนสะท้านไปทั่ว เพราะอาจทำให้ธุรกิจประมง อาหารทะเลแช่แข็งของไทยที่ส่งออกไปทั่วโลกปีละ 2.3 แสนล้านบาท ชะงักงันนั้น

โพสต์ทูเดย์ได้สัมภาษณ์ **จุมพล สงวนสิน** อธิบดีกรมประมง เขาบอกว่า แม้อาจทำให้ประเทศไทยเสียภาพลักษณ์ แต่รัฐบาลน่าจะถือเป็นโอกาสดีที่จะปฏิรูประบบการทำประมงของไทยที่ไร้การควบคุมให้มาอยู่ในครรลองที่ดี โดยใช้เส้นตายในระยะ 6 เดือนข้างหน้าปฏิรูปการประมงของไทย

เส้นตาย 6 เดือน แต่ พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ ประกาศว่า 3 เดือนเสร็จ ในการปฏิบัติจะเสร็จหรือไม่?

ต้องเสร็จ ไม่เสร็จผมก็ตาย ทุกอย่างจี้เข้ามาหมด ต้องเร่งทำทั้งหมด เพราะตอนนี้ทำงานกันทุกวัน เสาร์-อาทิตย์ ไม่มีหยุด เมื่อวันศุกร์วิ่งรอกประชุม ผมงี้ปวดหัว แทบจะเป็นลม

ผิดคาดหรือไม่ หลังทราบเรื่อง ต.ค. 2557 แก้ไขทุกอย่างแล้วแต่ไม่ผ่าน?

ไม่ผิดคาดหรอก หลังเขาเตือนมา กรมประมงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็เริ่มดำเนินการ ทั้งการรณรงค์การจดทะเบียน การติดเครื่องติดตามเรือ การส่งเสริมการทำสมุดบันทึกการทำประมง การร่วมมือกับภาคเอกชนที่จะไม่ซื้อสินค้าที่มาจากการประมงที่ผิดกฎหมาย

จะเห็นว่ากรมประมงได้ลงนามความเข้าใจกับสมาคมต่างๆ ด้านอุตสาหกรรมเกษตร อาหารคน อาหารสัตว์ เพื่อไม่ให้ซื้อวัตถุดิบที่ขัดกับไอยูยูมาต่อเนื่องในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ก่อนที่จะมีการแจ้งเตือนของอียู ต.ค. 2557 โดยที่ต้องขอความร่วมมือเพราะระหว่างนี้กรมประมงได้เตรียมการแก้ไข พ.ร.บ.ประมง 2490 ที่ล้าสมัย ไม่เคยมีการแก้ไขมาก่อนเลย เราพยายามแก้ไขมาตั้งแต่รัฐบาลที่แล้ว แต่มีหลายเรื่องยังล่าช้า มา

เริ่มอีกครั้งรัฐบาลนี้ เข้าสภานิติบัญญัติ และออกมาเป็นฉบับใหม่ ขณะนี้รอประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งจะมีผลให้หลายมาตรการที่เราต้องร้องขอจะกลายเป็นข้อบังคับตามกฎหมายต่อไป

ข้อเรียกร้องของไอยูยู ได้รับการแก้ไขครบหมดหรือยัง?

ขณะนี้เกือบครบแล้ว เหลือ พ.ร.บ.ประมงฉบับใหม่ที่รอประกาศในราชกิจจานุเบกษา เหลือ พ.ร.ก.ที่จะออกมาเสริมกฎหมาย เหลือแผนปฏิบัติการระดับชาติในการป้องกันยับยั้ง และขจัดการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม หรือ NPOA – IUU คาดว่าประมาณสองอาทิตย์เสร็จจะเข้าคณะรัฐมนตรีได้ เพราะ พล.อ.ประวิตร และ ปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา รมว.เกษตรฯ เร่งรัดเต็มที่

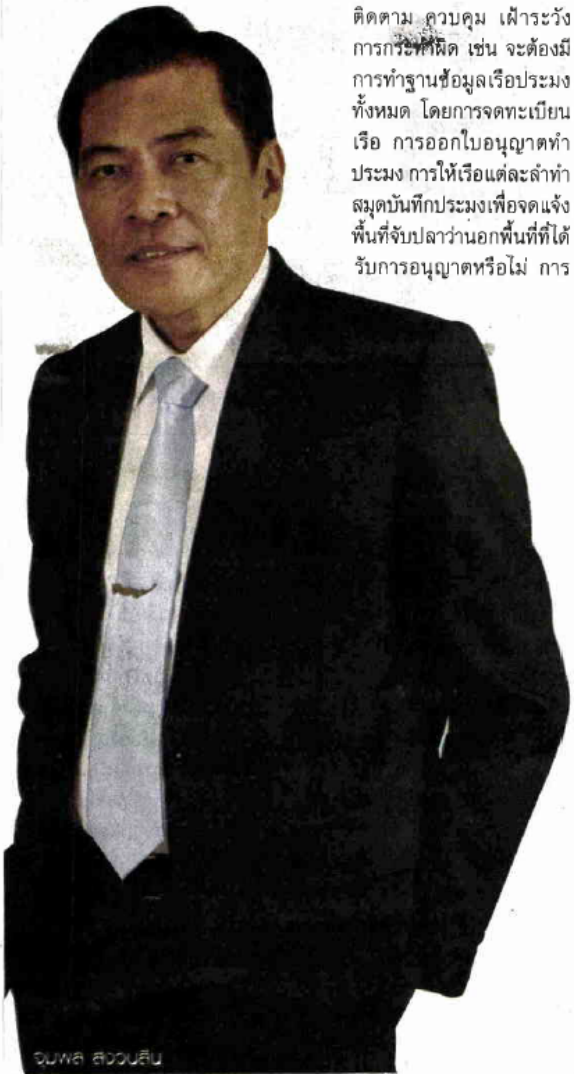

จุมพล สิวะวงศ์

แผนปฏิบัติการจะมี 5 ด้าน ด้วยกัน คือ 1.ความรับผิดชอบในฐานะนิติรัฐ เช่น การที่ประเทศไทยจะต้องเข้าร่วมเป็นภาคีในอนุสัญญาทางทะเล หรือภาคีด้านการประมงระหว่างประเทศ เพื่อร่วมมือและแลกเปลี่ยนความรู้ การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ในการป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล เป็นต้น ซึ่งที่ผ่านมาไทยไม่ได้ เป็นภาคีอนุสัญญาทางทะเล แต่รัฐบาลชุดนี้ได้อนุมัติให้ไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาทางทะล เมื่อเร็วๆ นี้

2.ความรับผิดชอบในฐานะรัฐเจ้าของชายฝั่ง จะต้องมีการติดตาม ควบคุม เฝ้าระวังการกระทำผิด เช่น จะต้องมีการทำฐานข้อมูลเรือประมงทั้งหมด โดยการจดทะเบียนเรือ การออกใบอนุญาตทำประมง การให้เรือแต่ละลำทำสมุดบันทึกประมงเพื่อจดแจ้งพื้นที่จับปลาว่านอกพื้นที่ที่ได้รับการอนุญาตหรือไม่ การสร้างระบบติดตามเรือ การจัดให้มีพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรหรือพื้นที่ห้ามจับสัตว์น้ำ เป็นต้น

3.ความรับผิดชอบในฐานะรัฐเจ้าของธงหรือเจ้าของเรือ จะต้องจัดให้มีการจดทะเบียนเรือประมง การดูแลเครื่องมือประมงให้ถูกกฎหมาย การตรวจสอบการทำประมงว่ากระทำผิดกฎหมายหรือไม่ ทั้งในและนอกน่านน้ำของแต่ละประเทศ

4.ความรับผิดชอบในฐานะรัฐเจ้าของท่าเรือ ที่จะต้องมีการกำหนดท่าเรือที่จะให้เรือจากประเทศอื่นสามารถเทียบท่าหรือขนถ่ายสินค้าได้ ซึ่งจะต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องทั้งหมดตามหลักของไอยูยู ก่อนที่จะอนุญาตให้เข้าจอดได้ เพื่อป้องกันไม่ให้เรือที่กระทำผิดไอยูยูจากชาติต่างๆ ลักลอบนำสินค้ามาจำหน่ายได้ และกรณีพบว่าไม่โปร่งใสหรือส่อกระทำผิดก็จะไม่อนุญาตให้ออกทำประมงและเข้าตรวจสอบอีกทางหนึ่งด้วย รวมถึงให้ความร่วมมือระหว่างรัฐในการช่วยตรวจสอบ เช่น การแจ้งพฤติกรรมการกระทำผิดของเรือประเทศอื่นๆ เป็นต้น เช่นกรณี ไทยเป็นสมาชิกองค์การ IOTC หรือคณะกรรมาธิการปลาทูน่าแห่งมหาสมุทรอินเดียที่มีสมาชิกกว่า 21 ประเทศ ไทยในฐานะสมาชิกหากพบว่ามีเรือทูน่าที่ผิดปกติ ต้องมีการลงโทษ และรายงาน และไม่มีการอนุญาตให้เทียบท่าหรือจำหน่ายสินค้า เป็นต้น

ทั้งนี้ ท่าเรือมีทั้งหมด 297 ท่า แต่มีท่าสากลที่จะอนุญาตให้เรือขึ้นสินค้าได้ประมาณ 6 แห่ง คือ ภูเก็ต สงขลา ระนอง กทม. ชลบุรี และสมุทรสาคร การรายงานการเข้าออกท่าหรือ Port in- Port out ที่จะต้องแจ้งเข้า แจ้งออก การเฝ้าระวังการทำประมงมีศูนย์ควบคุมการทำประมง 18 ศูนย์ และมีศูนย์แจ้งเข้าออกของเรือประมง 26 ศูนย์ ตามแนวชายฝั่งทะเลไทย การตั้งศูนย์ควบคุมตำแหน่งเรือที่ติดวีเอ็มเอส

5.ต้องมีมาตรการด้านการตลาดที่สากลยอมรับ คือการมีกฎระเบียบในการค้าให้สอดคล้องกับสากล การสร้างระบบตรวจสอบย้อนกลับ เช่น ใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า การไม่ยอมรับสินค้าที่ผิดไอยูยู ผู้ขายก็ต้องทำใบกำกับการซื้อขายสัตว์น้ำ ระบุชนิด จำนวน และเรือที่ซื้อมา ก็จะมีใบนี้ติดไปกับสินค้าถึงโรงงานแปรรูป ส่งไปอียูก็จะมีใบนี้ส่งไปกรมประมงเพื่อตรวจสอบว่าถูกต้อง ก็รับรองใบส่งออกสินค้าสัตว์น้ำให้กับเอกชนรายดังกล่าว

กรณีส่งออกไปต่างประเทศ จะต้องออกพระราชกำหนดประมาณกี่เรื่อง?

น่าจะเรื่องเดียวก่อน คือ การกำหนดบทลงโทษกรณีเรือประมงไทยไปทำผิดนอกราชอาณาจักร กรณีเราเป็นรัฐเจ้าของธง จะต้องมีการลงโทษเมื่อพบการกระทำผิด เพราะเดิมการลงโทษจะเกิดได้เมื่อเป็นความผิดในน่านน้ำของไทยเท่านั้น ซึ่ง รมว.เกษตรฯ ประสานกับฤษฎีกาในเรื่องนี้อยู่ เพื่อจะได้เสนอ ครม. ภายในสองอาทิตย์เช่นกัน

"เมื่อก่อนเขาบอกว่า รวมกันเราอยู่ แยกกันเราตาย แต่คนไทยชอบบอกว่า รวมกันตายหมู่ จึงแยกกันอยู่ แยกกันทำ วันนี้เราเห็นแล้วว่า โลกล้อมเรา ไม่ร่วมกัน เราจะตายหมู่จริงๆ โดยเฉพาะการค้ายุคต่อไปไม่มีภาษี เรื่องสิ่งแวดล้อม เรื่องไอยูยู พวกนี้จะเป็นข้อยกมากีดกันการค้าในอนาคตได้ วันนี้ตลาดอียู 3 หมื่นล้านบาท/ปี แต่หากลามทั้งโลกมูลค่าการค้าไทยปีละเกือบ 3 แสนล้าน โดยเฉพาะหากอนาคตกุ้งฟื้นกลับมามูลค่าก็จะเพิ่มขึ้น"

ถือว่าเป็นโอกาสการสังคายนาประมงไทยเลยได้มั้ยจากที่เท่าๆ กันมาตลอด?

ถ้าคิดในแง่บวกก็ใช่เพราะที่ผ่านมาขอร้องกัน วิงวอนกัน ก็ไม่สามารถที่จะขับเคลื่อนได้ พอวันนี้มีเหตุเกิดขึ้น ทุกฝ่ายรุมกันช่วย รุมกันแก้ ก็จะเป็นโอกาส ซึ่งคนที่จะช่วยภาครัฐได้มากที่สุดคือ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการเรือ ที่ต่อไปท่านจะอยู่กันทำกันแบบง่ายๆ หรือบ่ายเบี่ยงกันตลอดไม่ได้แล้ว มีเรือก็ต้องขึ้นทะเบียน คนงานก็ต้องถูกกฎหมาย จะซื้อสินค้า จะแปรรูปสินค้าก็ต้องเลือกของที่มาตามกฎหมาย อะไรที่เทาๆ ก็ละไว้ เพราะเวลาเสียหายมันกระทบทั้งประเทศ

ลงมือกันขนาดนี้ ผลจะเป็นอย่างไรต้องติดตาม

หนังสือพิมพ์ เนชั่นสุดสัปดาห์ วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘ หน้า ๒๕

'นาอินทรีย์' ทางเลือกเพื่อความอยู่รอดของชาวนา

พูดกันมาหลายรอบ มีการนำเสนอข้อเสนอกันมาหลายต่อหลายครั้งครับ สำหรับมาตรการการแก้ไขปัญหาชาวนา โดยเฉพาะประเด็นเรื่องต้นทุนการผลิต ซึ่งถูกหยิบยกขึ้นมาพูดคุยกันอยู่เสมอ และแม้หลายรัฐบาลที่ผ่านมา ได้พยายามที่จะสรรหาช่องทางในการอุดช่องโหว่เรื่องนี้ แต่เท่าที่สังเกตก็คือ ส่วนใหญ่แล้วก็เป็นเพียงการแก้ไขปัญหาระยะสั้นเท่านั้นครับ อีกทั้งมาตรการการแก้ไขปัญหาในระยะที่ผ่านมา หากพินิจพิเคราะห์ให้ดีแล้ว แทบจะเรียกได้ว่าเป็นการตัดปัญหาเฉพาะหน้า มากกว่าเป็นการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนครับ

นโยบายสนับสนุนชาวนาที่ผมได้กล่าวมาเห็นได้ชัดๆ เลยก็คือ โครงการรับจำนำข้าวในยุครัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร หรือโครงการประกันราคาข้าวยุครัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ซึ่งโดยหลักการแล้วทั้งสองนโยบายถือว่าเป็นประโยชน์สำหรับชาวนาครับ เพราะช่วงที่มีโครงการสนับสนุนเป็นช่วงที่ชาวนาลืมตาอ้าปากได้ แต่ก็เป็นนโยบายที่บิดเบือนกับโลกความเป็นจริงของตลาดข้าว พูดกันตรงๆ ก็คือ 'ราคาข้าวที่ชาวนาขายได้ในช่วงที่มีโครงการประกันราคาหรือโครงการรับจำนำนั้น สูงกว่าราคาข้าวที่เป็นจริงในท้องตลาด' ครับ

ข้อดีก็คือ ชาวนาได้ขายข้าวในราคาที่สูง ได้รับเงินเป็นกอบเป็นกำกลับบ้านไปครับ แต่ข้อเสียก็คือ รัฐบาลต้องควักกระเป๋าด้วยเม็ดเงินจำนวนมหาศาลเพื่อสนองนโยบายที่ไม่มีความยั่งยืนแต่อย่างใด และข้อเสียกว่าก็คือ รัฐบาลไม่สามารถทำให้มีนโยบายเหล่านี้เกิดขึ้นได้ทุกปี และผลที่เกิดขึ้นเมื่อไม่มีนโยบายเหล่านี้จากรัฐบาลก็คือ ชาวนาต้องกลับไปสู่โลกของความเป็นจริง คือต้องขายข้าวในราคาท้องตลาดทั่วไป หรือพูดให้ชัดขึ้นก็คือ ในช่วงที่มีโครงการสนับสนุน ชาวนาขายข้าวได้ในราคาประมาณ 13,000 บาทต่อตัน ในขณะที่ ณ ปัจจุบันไม่มีโครงการหรือมาตรการใดๆ สนับสนุน ชาวนาจะได้รับเงินจากการขายข้าวตามราคาท้องตลาดทั่วไปคือประมาณ 7,000-8,000 บาทต่อตันเท่านั้น แล้วราคานี้จะทำให้ชาวนาอยู่รอดได้อย่างไรครับ ในเมื่อต้นทุนการผลิตข้าวของชาวนาไทย ยังสูงลิบลิ่ว

โดยเฉพาะต้นทุนของปุ๋ยเคมี

ผมเอาประเด็นนี้ไปพูดคุยแลกเปลี่ยนกับชาวนากลุ่ม 'วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ ทุ่งทองยั่งยืน' ตำบลจรเข้สามพัน อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มชาวนาที่ผลิตข้าวในระบบอินทรีย์ แปรรูป และบรรจุหีบห่อส่งขายตรงถึงมือผู้บริโภคเอง ทำให้ผมเห็นอีกช่องทางออกสำหรับชาวนาที่รัฐบาลควรเข้ามาสนับสนุนครับ นั่นคือ 'การสนับสนุนให้ชาวนาผลิตปุ๋ยหมักอินทรีย์ใช้เอง' เพื่อแก้ไขปัญหาต้นทุนการผลิตสูง

ชาวนากลุ่มทุ่งทองได้เปรียบเทียบต้นทุนค่าปุ๋ย 3 ประเภท ให้ผมฟัง คือ 1 ปุ๋ยเคมี 2 ปุ๋ยอินทรีย์แบบที่ซื้อจากพ่อค้า และ 3 ปุ๋ยอินทรีย์แบบที่ชาวนาผลิตเอง โดยเปรียบเทียบต้นทุนของปุ๋ยทั้งสามชนิดนี้เมื่อต้องใส่ในนาข้าว 1 ไร่เท่ากัน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกันแล้วทำให้เห็นว่า หากชาวนาทำนาในระบบนาเคมี จะใช้ปุ๋ยเคมี 1 กระสอบ (50 กิโลกรัม) ราคากระสอบละ 680 บาท และปุ๋ยยูเรีย 10 กิโลกรัม ราคา 148 บาท ต้นทุนรวมของปุ๋ย จะอยู่ที่ 828 บาทต่อไร่

แต่หากทำนาในระบบนาอินทรีย์ และต้องซื้อปุ๋ยอินทรีย์จากพ่อค้า ข้าว 1 ไร่ จะใช้ปุ๋ยอินทรีย์ 1 กระสอบ ราคากระสอบละ 350 บาท และหากทำนาในระบบนาอินทรีย์อีกทั้งผลิตปุ๋ยอินทรีย์เอง จะใช้ปุ๋ยอินทรีย์ 1 กระสอบเช่นกัน แต่ราคาจะตกอยู่ที่กระสอบละ 230 บาท หากเปรียบเทียบกันทั้งสามแบบแล้วจะเห็นว่า ต้นทุนค่าปุ๋ยต่อไร่จะลดลงตามลำดับครับ คือ 828 บาท 350 บาท และ 230 บาท

ยังมีประเด็นแถมท้ายจากชาวนากลุ่มนี้ว่า ความต่างระหว่างปุ๋ยอินทรีย์ที่ซื้อจากพ่อค้ากับปุ๋ยอินทรีย์ที่ผลิตเอง คือ ปุ๋ยที่ซื้อจากพ่อค้า เป็นปุ๋ยอินทรีย์ที่เป็นส่วนผสมระหว่างปุ๋ยอินทรีย์และดินในสัดส่วนประมาณ 20 ต่อ 80 ในขณะที่หากเป็นปุ๋ยอินทรีย์ที่ผลิตเอง จะมีส่วนผสมระหว่างปุ๋ยอินทรีย์และดินในสัดส่วนประมาณ 95 ต่อ 5 หมายถึงมีสัดส่วนปุ๋ยอินทรีย์มากกว่าดินจำนวนมากครับ

มาถึงตรงนี้ ***ประการแรก*** คงต้องย้อนคำถามไปที่ตัวชาวนาเองครับ ว่าอยากสร้างทางเลือกให้กับตัวเองไหม และหากจะเลือก จะเลือกแบบไหนในสามแบบที่ผมกล่าวมา ***ประการที่สอง*** คงต้องย้อนกลับไปถามรัฐบาลว่า จะมีมาตรการสนับสนุนอย่างไร ที่ทำให้ชาวนาเลือกช่องทางที่ดีที่สุดสำหรับชาวนาเอง เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะในสภาวะที่รัฐบาลขอร้องให้พ่อค้าลดราคาปุ๋ยเคมีเพื่อให้ชาวนาซื้อปุ๋ยในราคาถูก และพ่อค้าก็ยังเงียบอยู่แบบนี้

ผมว่าแทบไม่ต้องลงทุนอะไรเลยครับ นอกจาก 'ทุนของความเอาจริงเอาจังเสียที' เพื่อที่จะได้เห็นอะไรที่เป็นรูปเป็นร่างหน่อยครับ นอกเหนือจากการลุกขึ้นมาพูดถึงปัญหาชาวนารายวัน แล้วก็ไม่เกิดผลในเชิงรูปธรรมแต่อย่างใด ■

ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง : www.landactionthai.org

หนังสือพิมพ์ แนวหน้า วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘ หน้า ๑๓

กรมพัฒนาที่ดิน แนะวิธีการจัดการดินเปรี้ยวจัด (1)

ข้อมูลจากกรมพัฒนาที่ดินได้ให้รายละเอียดถึงพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด พื้นที่ดินกรด และดินอินทรีย์ไว้ว่า ประเทศไทยมีพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด ประมาณ 6.2 ล้านไร่ พื้นที่ดินกรดประมาณ 95 ล้านไร่ และดินอินทรีย์มีประมาณ 260,000 ไร่ โดยดินเปรี้ยวจัดหรือดินกรดนั้น มักมีปัญหาขาดแคลนธาตุอาหารไนโตรเจนและฟอสฟอรัสที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของพืช รวมถึงการเกิดปัญหาจากดินที่มีธาตุเหล็กและอะลูมินั่มสูงจนเป็นอันตรายต่อพืชที่ปลูก ซึ่งในตอนนี้เราจะอธิบายถึงสภาพดินเปรี้ยวจัดกันเสียก่อน โดยดินเปรี้ยวจัด คือ ดินที่มีสภาพความเป็นกรดสูงมาก เนื่องจากเคยมีกรดกำมะถันซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเกิดดินชนิดนี้อยู่ในหน้าตัดของดิน และปริมาณของกรดกำมะถันที่เกิดขึ้นนั้น มีมากพอที่จะมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงสมบัติของดิน และการเจริญเติบโตของพืชในบริเวณนั้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับตะกอนน้ำทะเลหรือตะกอนน้ำกร่อย ทำให้เกิดการสะสมสารประกอบกำมะถันขึ้นในดิน ซึ่งเมื่อดินแห้ง สารประกอบกำมะถันเหล่านี้จะแปรสภาพทำให้เกิดกรดกำมะถันขึ้นในดิน ทำให้ดินเป็นกรดสูงมากจนมีผลกระทบต่อพืชที่ปลูก โดยทั่วไปจะมีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง หรือพีเอช (pH) ต่ำกว่า 4.0 และมักจะพบจุดประสีเหลืองฟางข้าว ของสารจาโรไซต์ (jarosite) ในชั้นดินล่าง ทั้งนี้แบ่งได้เป็น 3 ประเภท ตามระดับความลึกของจุดประสีเหลืองฟางข้าวที่พบ ได้แก่ 1.ดินเปรี้ยวจัดระดับตื้น พบจาโรไซต์ภายใน 50 เซนติเมตร จากผิวดิน 2.ดินเปรี้ยวจัดระดับลึกปานกลาง พบจาโรไซต์ภายในช่วง 50-100 เซนติเมตร จากผิวดิน และ 3.ดินเปรี้ยวจัดระดับลึก พบจาโรไซต์ที่ระดับความลึกมากกว่า 100 เซนติเมตรจากผิวดิน

อย่างไรก็ตาม การสังเกตดินเปรี้ยวจัดให้ดูในพื้นที่ลุ่มต่ำ มีต้นกกหรือต้นกระจูดเป็นต้น มีคราบสนิมเหล็กในดินและในน้ำหรือไม่ หากขุดดินไปแล้ว ส่วนใหญ่จะพบสารสีเหลืองฟางข้าว เรียกว่า จาโรไซต์และน้ำจะใสมากนั่นเอง สำหรับตอนหน้าเราจะพูดถึงวิธีการปรับปรุงแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวจัดที่เกษตรกรสามารถทำได้เพื่อปรับปรุงสภาพพื้นที่ดินให้กลับมาผลิตพืชผลได้อีกครั้ง

หนังสือพิมพ์ ประชาชาติธุรกิจ วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘ หน้า ๒๑

4 งานวิจัย เพื่อการเกษตร

งานวิจัยที่กรมวิชาการเกษตร ร่วมกับสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พัฒนาสู่เชิงพาณิชย์ได้แล้ว 4 ราย คือ **โพซี่ คิท** ชุดตรวจสอบไวรัสในกล้วยไม้ โดยบริษัท ซีแพค อินเตอร์ จำกัด

โพซี่ คิทเป็นชุดตรวจสอบไวรัสในกล้วยไม้รูปแบบ Strip Test มีความรวดเร็วและแม่นยำ รู้ผลภายใน 3-5 นาที ใช้สำหรับตรวจคัดกรองต้นพันธุ์กล้วยไม้ให้ปลอดโรคติดเชื้อไวรัส ก่อนนำไปขยายพันธุ์ นวัตกรรมนี้สามารถทดแทนการนำเข้าชุดตรวจสอบไวรัสกล้วยไม้จากต่างประเทศได้ปีละกว่า 10,000 ชุด คิดเป็นมูลค่าประมาณปีละ 5,000,000 บาท

ชุดตรวจสอบอะฟลาทอกซิน **"สกรีนอีซ"** นำไปผลิตและจำหน่ายโดยบริษัท สยามอินเตอร์ควอลิตี้ จำกัด ใช้หลักการวิเคราะห์และประเมินผลการวิเคราะห์ ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยสกรีนอีซมีประสิทธิภาพในการตรวจอะฟลาทอกซินสูง ช่วยกระตุ้นผู้ประกอบการในธุรกิจอาหารและอาหารสัตว์ มีความเข้มงวดในการตรวจสอบอะฟลาทอกซินที่ปนเปื้อนในผลิตผลทางการเกษตรมากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันต้นทุนก็ต่ำลงด้วยเพราะทดแทนการนำเข้าชุดตรวจสอบจากต่างประเทศ

ระบบนวัตกรรมรักษาคุณภาพผลไม้อินทรีย์เพื่อการส่งออก โดยบริษัท คิง เฟรช ฟาร์ม จำกัด เป็นบริษัทที่นำเอากระบวนการคัดบรรจุและยืดอายุเก็บรักษาผลไม้อินทรีย์เพื่อการส่งออก โดยใช้เทคโนโลยีการล้างและทำความสะอาดด้วยโอโซนเข้ามาทดแทนการใช้สารคลอรีนในกระบวนการคัดบรรจุ และนำเทคโนโลยีการยืดอายุเก็บรักษาผลไม้มาใช้สำหรับการขนส่งทางเรือไปยังตลาดปลายทาง ระยะไกล และเป็นเอกขนรายแรกของประเทศที่ใช้เทคโนโลยีนี้

ระบบการปลูกกุหลาบแบบบูรณาการ โดยสามพราน ริเวอร์ไซด์ โมเดล บริษัท สวนสามพราน จำกัด เป็นการนำเอางานวิจัยด้านระบบการปลูกกุหลาบมอญอินทรีย์ โดยใช้ไส้เดือนฝอยสำหรับควบคุมด้วงกุหลาบในพื้นที่อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ร่วมกับหลักการทางวิทยาศาสตร์เกษตรเข้ามาดูแลตลอดกระบวนการปลูก โดยใช้ชีวภัณฑ์ที่มีความปลอดภัยตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ด้วย

ยังมีงานวิจัยอีกจำนวนมากที่ภาคเอกชนสามารถนำไปต่อยอดได้ โดยที่เอกชนไม่จำเป็นจะต้องลงทุนเองทั้งหมดอีกด้วย

หนังสือพิมพ์ เดลินิวส์ (บ่าย) วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘ หน้า ๑๔

สกลฯร้อนพุ่งวัวนมให้ผลผลิตน้อย

14 ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ช่วงนี้อากาศที่ จ.สกลนคร ร้อนมากเป็นพิเศษ ส่งผลให้ปริมาณน้ำนมของโคนมลดลงเป็นอย่างมาก ในช่วงระยะเวลา 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมขาดรายได้ไปกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ และส่งผลทำให้โคนมเกิดอาการเครียด ต้องคอยมาฉีดน้ำคลายร้อน เนื่องจากเมื่ออากาศร้อนแล้วโคนมจะเกิดความเครียดจนอาจทำให้โคนมเสียชีวิตได้ ที่สำคัญอากาศร้อนยังทำให้เต้านมอักเสบและไม่สามารถให้น้ำนมดิบได้

ด้าน นายสุระพล ดาบไชยคำ เกษตรกรหมู่ 10 ต.พังขว้าง อ.เมือง จ.สกลนคร เกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงโคนม กล่าวว่า เมื่อโคนมเครียดจะทำให้โคนมผลิตน้ำนมจำนวนน้อยลงมากส่งผลทำให้รายรับหายไปเป็นจำนวนมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งตนมีโคนมรีดจำนวน 20 ตัว ผลิตน้ำนมได้ประมาณ 200-240 กิโลกรัมต่อวัน แต่ในยามที่อากาศร้อน โคนมจะผลิตน้ำนมได้แค่ 80-100 กิโลกรัมต่อวันเท่านั้น โดยสวนทางกับรายจ่ายที่สูงขึ้นเพราะปกติตนจะฉีดน้ำให้แก่โคนมวันละ 2 ครั้ง ก่อนรีดนมตอนเช้าและตอนเย็น แต่ในยามที่อากาศร้อนตนต้องฉีดน้ำวันละ 3-4 ครั้งเพื่อคลายร้อนให้โคนม โดยต้องใช้น้ำเพิ่มมากขึ้นจากช่วงปกติมากขึ้นถึง 2-3 เท่า ส่งผลทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นเพราะต้องจ่ายค่าไฟฟ้าเพิ่มขึ้นมาก เนื่องจากต้องสูบน้ำขึ้นเพื่อมาใช้ในการฉีดน้ำให้โคนมคลายร้อน นับว่าในช่วงที่อากาศร้อนนี้เดือดร้อนเป็นอย่างมาก.